

تأثیر مدل مراقبت پیگیر بر کیفیت خواب و کفایت دیالیز بیماران همودیالیزی: یک کارآزمایی بالینی

محسن حجت، مهدی کریم یار جهرمی*، زهرا کرمی

مری، گروه پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی جهرم، جهرم، ایران

چکیده:

زمینه و هدف: نارسایی مزمن کلیه می‌تواند منجر به ایجاد عوارض گوناگون از جمله اختلال در کیفیت خواب بیمار شود؛ لذا کفایت دیالیز از اهمیت بسزایی برخوردار است. این مطالعه با هدف تعیین تأثیر مدل مراقبت پیگیر بر کیفیت خواب و کفایت دیالیز بیماران همودیالیزی شهرستان جهرم انجام شد.

مواد و روش‌ها: مطالعه کارآزمایی بالینی حاضر بر روی ۴۰ بیمار بخش همودیالیز بیمارستان شهید مطهری جهرم به روش تصادفی ساده در سال ۱۳۹۲ انجام شد. جهت بررسی کیفیت خواب، از پرسشنامه کیفیت خواب پیتزبورگ و جهت سنجش کفایت دیالیز از فرمول kt/v استفاده شد. برای اجرای مدل مراقبت پیگیر، بیماران به ۵ گروه تقسیم و برای هر گروه ۴ تا ۶ جلسه آموزشی، طی مدت ۴ هفته برگزار شد. کیفیت خواب و کفایت دیالیز بیماران طی چهار مرحله؛ یک ماه و بلافاصله قبل از مداخله، همچنین بلافاصله و یک ماه بعد از مداخله مورد ارزیابی قرار گرفت. داده‌ها با استفاده از آزمون‌های تی مستقل، اندازه‌های تکراری و ضریب همبستگی پیرسون تحت نرم‌افزار آماري SPSS۱۶، تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: میانگین نمره کیفیت خواب قبل از مداخله ($87/1 \pm 96/9$) نسبت به بعد از مداخله ($19/2 \pm 07/9$) به‌طورمعنی‌داری بیشتر بود ($p = 002/0$). همچنین میانگین نمره کفایت دیالیز بلافاصله بعد از مداخله ($13/1 \pm 30/0$) بهبود یافته بود، اما یک ماه بعد از مداخله ($31/0 \pm 977/0$)، کفایت دیالیز مجدداً کاهش یافت ($p = 034/0$).

نتیجه‌گیری: اجرای مدل مراقبت پیگیر، باعث بهبود کیفیت خواب بیماران دیالیزی گردید؛ اما برکفایت دیالیز آن‌ها مؤثر نبود. پیشنهاد می‌گردد با انجام مطالعات بیشتر در این زمینه، پرستاران نسبت به بکارگیری این مدل مراقبتی در سایر بیماران مبادرت ورزند.

واژه‌های کلیدی: مدل مراقبت پیگیر، کیفیت خواب، کفایت دیالیز، بیماران دیالیزی